

Kestäviä uudistuksia tarvitaan

Sosiaalialan uudistusta viedään eteenpäin yli kahdella-kymmenellä valtakunnallisella ja lukuisilla kuntien kehittämishankkeilla.

Valtakunnalliset osahankkeet

I Palvelujen saamisen turvaaminen

1. Oikeus palveluntarpeen arviointiin.

II Palvelurakenteen ja toimintojen kehittäminen

2. Palvelujen turvaaminen seudullista yhteistyötä lisäämällä
3. Seudulliset kehittämissyksiköt
4. Palveluohjaus sosiaalialalla
5. Sosiaalialan hyvät käytännöt -ohjelma
6. Sosiaalipäivystyksen toteuttaminen koko maassa
7. Tietoteknologian käytön edistäminen sosiaalihuollossa

Lasten ja lapsiperheiden palvelujen kehittäminen

8. Lapsiperheiden toimeentuloedellytysten kehittäminen
9. Tilaa lapsille ja perheille yhteiskunnassa
10. Varhainen puuttuminen
11. Varhaiskasvatuksen kehittäminen ja vanhempien osallisuuden vahvistaminen
12. Perhekeskustoiminnan kehittäminen – PERHE-hanke
13. Toimintaohjelma lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisemiseksi
14. Lastensuojelun kehittämisohjelma

Vanhusten palvelujen kehittäminen

15. Palvelusetelin käyttöönotto kotipalvelussa
16. Kotipalvelun ja kotihoidon kehittämishankkeet
17. Omaishoidon kehittäminen
18. Ikäntyneiden pitkäaikaishoidon kehittäminen

Vammaispalvelujen kehittäminen

Päihdepalvelujen kehittäminen

III Henkilöstön saanti, osaaminen ja työolojen kehittäminen

IV Hyvinvointi 2015 -ohjelma

Lisätietoja:

- www.sosiaalihanke.fi
- Sosiaali- ja terveysministeriö, Perhe- ja sosiaaliosasto, www.stm.fi
- Oman alueesi sosiaalialan osaamiskeskus
- Lääninhallitukset, www.laanhallitus.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö
Perhe- ja sosiaaliosasto
Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33
00023 Valtioneuvosto
Puh. (09) 16001

Tämän esitteen tilaukset:
sosiaalihanke@stm.fi

ISSN 1236-2123

ISBN 952-00-1950-2 (nid.)

ISBN 952-00-1951-0 (PDF)

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

2006:4

SOSIAALIALAN
KEHITTÄMISHANKE

Sosiaalialan kehittämishanke

Sosiaalialan

kehittämishanke

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

Esitteitä 2006:4

Sosiaalipalvelut – kaikkien ihmisten palveluja

Sosiaalipalvelut ovat keskeisiä hyvinvointivaltion palveluja. Jossain elämän vaiheessa tarvitsemme niitä itse, toisessa taas omaa jaksamistamme helpottaa, kun läheinen ihminen saa apua.

Sosiaalialan kehittämishanke 2003–2007

Sosiaalialan kehittämishankkeen avulla halutaan varmistaa, että ihmiset saavat korkeatasoisia sosiaalipalveluja maan eri osissa. Palveluja parannetaan lasten ja perheiden palveluista ikäihmisten palveluihin. Tavoitteena on uudistaa palvelujärjestelmää niin, että se paremmin vastaisi tämän päivän tarpeisiin.

Tavoitteiden saavuttamiseksi sosiaalihuollon lainsäädäntöä uudistetaan. Lisäksi palveluja parannetaan muun muassa lisäämällä kuntien välistä yhteistyötä, tehostamalla varhaista ongelmiin puuttumista ja kehittämällä tietoteknologian käyttömahdollisuuksia.

Sosiaalialan kehittämishankkeessa vastataan lähiajan kiireellisimpiin kehittämistarpeisiin. Hyvinvointi 2015 -ohjelma puolestaan linjaa tavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2015.

Sosiaalipalveluihin pääsyä helpotetaan

Sosiaalipalvelujen saatavuutta ja asiakkaiden oikeuksia parannetaan lainsäädännön avulla. Maaliskuussa 2006 tulivat voimaan säännökset ikäihmisten oikeudesta palvelutarpeen arviointiin. Tämän lisäksi valmistellaan lakimuutokset, joilla varmistetaan sosiaalityöntekijän vastaanotolle pääsy. Muutoksia valmistellaan muun muassa toimeentulotuki- sekä lastensuojelulakiin.

Kiireellisissä tilanteissa sosiaaliviranomaiseen on saatava yhteys myös normaalien aukioloaikojen ulkopuolella. Hankkeen tavoitteena on, että vuoteen 2007 mennessä kaikissa kunnissa on järjestetty sosiaalipäivystys.

Palvelujen laatua parannetaan

Lasten ja perheiden palveluihin luodaan uusia toimintamalleja, kuten perhekeskuksia. Lastensuojelutarpeen selvittämistä, huostaanotto-prosessia ja sijaishuoltoa uudistetaan. Samalla toteutetaan lastensuojelulain kokonaisuudistus. Viranomaisten ammattitaitoa ja yhteistyötä kehitetään, jotta lähisuhde- ja perheväkivallan uhreja ja tekijöitä voidaan tehokkaammin auttaa.

Vanhusten ja vammaisten toimintakyvyn ylläpitämistä ja kotona asumista tuetaan parantamalla kotihoidon saatavuutta sekä omaishoitajien asemaa. Laki omaishoidon tuesta tuli voimaan tammikuussa 2006.

Vammaisten itsenäisen elämän ja yhteiskuntaan osallistumisen mahdollisuuksia lisätään. Hankkeen aikana uudistetaan vammaislainsäädäntö ja valmistellaan vammaispoliittinen selonteko.

Päihdepalveluja kehitetään. Tavoitteena on madalltaa hoitoon pääsyn kynnyksiä.

Henkilöstön riittävyys ja hyvä ammattillinen osaaminen turvataan

Sosiaalipalveluja tuottaa yli 100 000 työntekijää kunnissa ja noin 50 000 työntekijää järjestöissä ja yrityksissä. Hankkeen tavoitteena on turvata henkilöstön riittävyys tehtävärakennetta ja mitoitus tarkentamalla

sekä työoloja ja urakehitysmahdollisuuksia parantamalla. Tavoitteita tukee elokuussa 2005 voimaan tullut täydennyskoulutusvelvoite sekä sosiaalihuollon henkilöstön kelpoisuuslaki.

Kuntien rahoitusta vahvistetaan

Kuntien menoista noin neljännes menee sosiaalipalveluihin ja -avustuksiin. Kuntien toimet ja päätökset ovat tärkeitä, sillä kunnat vastaavat sosiaalipalvelujen järjestämisestä asukkailleen.

Sosiaalialan kehittämishankkeen aikana kuntien valtionosuuksia nostetaan yli 110 miljoonalla eurola, jotta kunnat voivat toteuttaa hankkeen tavoitteita. Kuntien kehittämishankkeisiin myönnetään valtionavustusta yli 80 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveysministeriö, Stakes, lääninhallitukset ja sosiaalialan osaamiskeskukset antavat kunnille ohjausta ja tukea.

Hankkeen organisointi

Hankkeen toimeenpanoa varten on perustettu yhdeksän alueellista johtoryhmää, valtakunnallinen koordinaatioryhmä sekä Sosiaalialan kehittämishankkeen ja Kansallisen terveydenhuollon kehittämishankkeen yhteinen johtoryhmä.

Hankkeen taustalla: Kansallisen sosiaalialan kehittämiprojektin selvityshenkilöiden raportti ja valtioneuvoston periaatepäätös sosiaalialan tulevaisuuden turvaamiseksi (2003).